Integraal Veiligheidsplan 2024-2028

Driehoek IJsselstreek

Besproken met de 4 raden op 27 september 2023 (beeldvorming)
Vastgesteld in:
College van B&W: 7 november 2023
Gemeenteraad: 11 december 2023

Voorwoord

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan 2024-2028. Dit plan is door de Driehoek IJsselstreek (de gemeenten Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen, politie en Openbaar Ministerie) opgesteld. Het veiligheidsbeleid is erop gericht dat bewoners, bezoekers en mensen zich in onze gemeenten veilig voelen. Het Integraal Veiligheidsplan geeft richting aan het veiligheidsbeleid en beschrijft de belangrijkste thema's voor de komende jaren.

De Driehoek hecht veel waarde aan samenwerking, korte lijnen met bestuur en partners, in een sterk netwerk. Hierbij werken we nauw samen met politie en Openbaar Ministerie, omliggende gemeenten, organisaties, ondernemers en inwoners. Een kleine groep inwoners kampt met ernstige en complexe problemen. We zetten stevig in op zorg en veiligheid om te voorkomen dat deze mensen tussen wal en schip geraken.

Samen bereiden we maatregelen voor, zetten we waar nodig instrumenten in en bedenken we creatieve oplossingen. De komende jaren zetten we, naast andere meer reguliere werkzaamheden, specifiek in op: ondermijnende activiteiten, zorg en veiligheid en digitale criminaliteit.
We gaan meer met elkaar om tafel om te kijken wie de beste kaarten in handen heeft of kansen om een zaak op te pakken en aan te pakken. Soms is dat strafrecht en een andere keer weer bestuursrecht. De 1 overheidsgedachte is voor ons erg belangrijk.

Bij de taken en activiteiten die we uitvoeren, staat voorop dat onze inwoners, ondernemingen en instellingen medeverantwoordelijk zijn voor de zorg en veiligheid in de eigen wijk en buurt. Doel is om inwoners en instanties nog meer te betrekken bij veiligheid. Iedereen kan bijdragen aan een veilig en leefbaar woon- en werkklimaat. *"Wij werken samen aan veiligheid!*" blijft het motto van dit plan.

Burgemeester P. Jorritsma
Gemeente Voorst

Burgemeester S.W. van 't Erve
Gemeente Lochem

Burgemeester A. van Hedel
Gemeente Brummen

Burgemeester W. Jaeger
Gemeente Zutphen

Teamchef C. Moojen
Politie IJsselstreek

Officier Beleid en Strategie
mr. Y. Vermin
Openbaar Ministerie

1. Inleiding

De gemeenten Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen, de politie en het Openbaar Ministerie werken al ruim 15 jaar samen aan veiligheid en stellen daarvoor integrale veiligheidsplannen (IVP's) vast. Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan (IVP) IJsselstreek 2024 tot 2028, opgesteld door de gemeenten Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. Dit plan is de opvolger van het IVP 2020-2024 IJsselstreek. Het geactualiseerde IVP 2024-2028 is in lijn met de landelijk geactualiseerde veiligheidsagenda, Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan van de politie Eenheid Oost Nederland. Het meerjarenbeleidsplan wordt opgesteld op basis van de IVP's van gemeenten. De gemeenteraden hebben al eerder met genoemde landelijke plannen ingestemd. Met dit IVP bouwen we verder op het bestaande stevige fundament van terugdringen en voorkomen van criminaliteit en overlast.

Het eens per vier jaar vernieuwen van het veiligheidsplan geeft de mogelijkheid om aan te sluiten op de veranderende wereld. Nieuwe ontwikkelingen in de samenleving zorgen namelijk voor nieuwe prioriteiten en ambities. Afgelopen periode is dit duidelijk geworden in bijvoorbeeld de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Het omgaan met deze crises en het vinden van de juiste aanpak heeft veel tijd gevraagd van de gemeenten. Als dergelijke ontwikkelingen zich voordoen in de samenleving moet het daarom mogelijk zijn om te schuiven in prioriteiten. In het IVP staan de speerpunten op het gebied van veiligheid in IJsselstreek voor de komende vier jaar. Om praktisch uitvoering te geven aan deze punten uit het IVP wordt er jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld.

1.1. We werken niet alleen

Veiligheid en het veiligheidsgevoel is een basisbehoefte waar steeds aandacht aan moet worden besteed. Door gezamenlijk op te treden voorkomen we dat bepaalde vormen van criminaliteit zich verplaatsen naar buurgemeenten. Daarnaast maakt het ons sterker en verbetert het de processen van opsporen en het bestrijden van criminaliteit.
Hiervoor werken we samen met verschillende partners. Regionale partners zijn bijvoorbeeld het Zorg- en Veiligheidshuis Noord- Oost Gelderland, Veiligheidsnetwerk Oost Nederland en het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Nederland. Daarnaast wordt er samengewerkt met de politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ), woningcorporaties, welzijnsinstellingen, onderwijsinstellingen en verschillende andere partners zoals HALT en Tactus.

Van groot belang is de samenwerking binnen (de Politie Eenheid) Oost-Nederland, waar 76 gemeenten gezamenlijk hebben aangegeven welke prioriteiten zij voor de komende jaren gezamenlijk met de partners willen aanpakken. Er komt geen nieuwe veiligheidsstrategie, maar in plaats daarvan worden de gezamenlijke bestuurlijke prioriteiten rechtstreeks overgenomen in het meerjarenbeleidsplan van de politie (MJBP). Naar aanleiding van de analyse van de integrale veiligheidsplannen door het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland en de districtelijke strategische agenda's is geconcludeerd dat de thema's ondermijning, digitale veiligheid en zorg en veiligheid in het Meerjarenbeleidsplan geadresseerd moeten worden. De drie bestuurlijke thema's ondermijning, zorg en veiligheid en gedigitaliseerde criminaliteit komen in vrijwel alle gemeentelijke integrale veiligheidsplannen terug.

1.2. Uitgangspunten/geprioriteerde sporen

In dit IVP willen we een aantal prioriteiten bepalen die de komende jaren extra aandacht krijgen en leidend zijn voor onze aanpak. Om de focus te behouden op deze onderwerpen beperken we ons hierbij tot een select aantal prioriteiten. De prioriteiten zijn niet in beton gegoten. Soms kunnen onvoorziene ontwikkelingen ervoor zorgen dat ze verschuiven. Het is belangrijk dat we flexibel genoeg zijn om hierop in te kunnen spelen.

De prioriteiten die in dit IVP naar voren komen zijn geformuleerd op basis van de gezamenlijke bestuurlijke prioriteiten binnen Oost-Nederland.

- Prioriteiten voor de komende 4 jaar: Ondermijnende criminaliteit
  Productie, handel en gebruik van drugs, zorgfraude en mensenhandel.
- Zorg en veiligheid
  Overlast kwetsbare personen (personen met onbegrepen/verward gedrag, woonoverlast, jongeren, maatschappelijk ongenoegen).
- Digitale veiligheid
  Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

1.3. Uitvoeringsplan

In aansluiting op het IVP wordt jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld. In het uitvoeringsplan worden de concrete activiteiten nader uitgewerkt. Het plan geeft richting aan welke partners een bijdrage leveren in de aanpak. Hierbij wordt nader ingegaan op de details over de aanpak, planning, acties, middelen en capaciteit. Vervolgens werken we dit weer verder uit in plannen van aanpak op personen, groepen en locaties.

2. Terugblik Integraal Veiligheidsplan 2020 – 2024

Veilige buurten en wijken

Overlast kwetsbare personen (personen met verward gedrag, criminele jongeren etc.) en woonoverlast

- Er zijn verschillende preventieactiviteiten ingezet op veelvoorkomende criminaliteit, zoals concreet: besmettingsbrieven bij woninginbraken, witte voetjes acties, donkere dagen offensief, dag van de veiligheid, veiligheid en ouderen.
- Enkele gemeenten hebben het Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied opgezet dan wel voortgezet.
- Integrale aanpak drugscriminaliteit loopt per gemeente. De volgende zaken zijn uitgevoerd: organiseren van voorlichting op scholen, sportverenigingen en op straat, ouderavond, trainingen voor onderwijs ondersteunend personeel.
- Complexe casuïstiek waarbij zowel veiligheids- als zorg-vraagstukken een rol spelen zijn opgepakt, besproken en acties zijn uitgezet. Concreet gaat het om casuïstiek vanuit: huiselijk geweld en kindermishandeling en (jeugd-)zorg, extreme (woon-)overlast, risicojeugd-justitieel, en nazorg ex-gedetineerden.
- Samen met Veilig Thuis, Raad voor de kinderbescherming en Jeugdbescherming hebben wij huiselijk geweld en kindermishandeling snel en effectief aangepakt.

Aanpak van ondermijning

Productie en handel van drugs (hennepteelt, drugsgebruik- en bezit, drugsafval).

- Het Bibob-beleid is geactualiseerd. Hiermee willen we de integriteit van de overheid beschermen.
- Het Damoclesbeleid is geactualiseerd. Hierin staat in welke situaties en onder welke kaders de burgemeester bestuurlijke maatregelen in kan zetten tegen drugscriminaliteit.
- Na het aantreffen van een hennepkwekerij of drugspand zijn er bestuurlijke maatregelen getroffen door het opleggen van een dwangsom of het tijdelijk sluiten van het pand.
- Gemeenten hebben het lokale ondermijningsbeeld uitwerkt in concrete acties en daaruit voortkomende casuïstiek opgepakt.
- De publiek – private samenwerking Veilig Buitengebied is opgestart of voortgezet en enkele gemeenten hebben ten behoeve van deze samenwerking afspraken gemaakt. Dit loopt via het Platform Veilig Ondernemen (PVO).
- In enkele gemeenten heeft #Leerlingalert plaatsgevonden. #Leerlingalert zet in op het voorkomen dat jongeren kiezen voor een criminele carrière. Leerlingen, studenten, hun

docenten en ouders of verzorgers wordt geleerd hoe het er in de criminele wereld aan toe gaat, hoe je het herkent en hoe je moet handelen wanneer je iemand ziet afglijden.
- Er zijn grote integrale ondermijningscontroles van bedrijfsgebouwen en bedrijventerreinen gehouden om misstanden aan te pakken zoals mensenhandel, drugscriminaliteit en het illegaal huisvesten van arbeidsmigranten. Daarnaast is ingezet op controles in het kader van het project Theseus van de provincie Gelderland.
  NB. In Voorst loopt het project Ariadne en daarnaast controles bij o.a.: bedrijfsverzamelgebouwen, garageboxen, kamerverhuur locaties en vliegveld Teuge.
- Er is door middel van social media ingezet op een bewustwordingscampagne voor inwoners en ondernemers. Daarnaast is er ook gewerkt aan bewustwording van collega's door interne communicatie en bijvoorbeeld een escaperoom.
- Er is een Meldpunt Ondermijning geopend. Hier kunnen inwoners op een laagdrempelige manier signalen melden over verdachte situaties of bijv. overlast door drugsgebruik. Inwoners en ondernemers kunnen ook melden via Meld Misdaad Anoniem (MMA).

Digitale criminaliteit
Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.
- De aanpak van cybercrime is een prioriteit van de gemeenten, het openbaar ministerie en de politie Oost Nederland samen. Bewustwording creëren rondom criminaliteit als gevolg van digitalisering blijft aandacht vragen.
- Er is ook ingezet op voorlichting onder de doelgroep ouderen. In Voorst heeft een groep studenten onderzoek gedaan naar het huidige aanbod van hulp aan ouderen bij cyber gerelateerde vragen/zorgen.

3. Prioriteiten en ambities

In dit integrale veiligheidsplan 2024-2028 worden de prioriteiten en ambities voor de komende vier jaar vastgelegd op het gebied van veiligheid. Deze prioriteiten en ambities zijn onderverdeeld in drie thema's:
• Ondermijnende criminaliteit
• Zorg en veiligheid
• Digitale veiligheid

De prioriteiten met de bijbehorende ambities worden verder uitgewerkt in dit integrale veiligheidsplan 2024-2028. Bovenstaande thema's staan de komende vier jaar centraal en hebben extra aandacht nodig met betrekking tot de inzet en de capaciteit van de gemeente en haar partners. Dit wil niet zeggen dat er voor de andere veiligheidsthema's geen aandacht en inzet beschikbaar is, zoals voor High Impact Crimes (HIC). Het stellen van prioriteiten is belangrijk om de beschikbare capaciteit op de juiste manier te benutten voor (complexe) veiligheidsvraagstukken.
De wereld en onze omgeving veranderen snel en dit brengt diverse uitdagingen en ontwikkelingen met zich mee. Denk hierbij aan de coronacrisis, boerenprotesten, woningnood en vluchtelingencrisis. Door deze ontwikkelingen kunnen prioriteiten verschuiven wat invloed heeft op de opgestelde ambities per thema. We stellen ons daarom flexibel op en passen ons aan naar de uitdagingen en ontwikkelingen die zich op het moment voordoen.

Hoe meten we de resultaten?
- Het rapportcijfer 'veiligheid in de buurt' door inwoners gegeven gelijk moet blijven of hoger moet worden dan.
- Het percentage bewoners dat zich veilig voelt moet stijgen of tenminste gelijk blijven;
- Het aantal incidenten en misdrijven in de gemeente moet afnemen of tenminste gelijk blijven.

3.1. Ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit is een thema dat de afgelopen jaren een steeds grotere rol heeft ingenomen op zowel de (inter)nationale, regionale, als lokale agenda. Criminelen maken gebruik van legale diensten en voorzieningen om illegale activiteiten uit te kunnen voeren. Het effect is dat bovenwereld en onderwereld met elkaar verweven raken. Dit ondermijnt en bedreigt onze samenleving en rechtsstaat. Ondermijnende criminaliteit kent veel verschillende uitingsvormen. Voorbeelden zijn drugscriminaliteit, (milieu)fraude, witwaspraktijken, illegale kamerverhuur en mensenhandel. Hoewel ondermijnende criminaliteit vaak niet zichtbaar is, heeft het wel zichtbare gevolgen. Denk daarbij aan drugsdumpingen, excessief geweld in de openbare ruimte en de verwaarlozing van panden.

De aanpak van ondermijning en de georganiseerde criminaliteit vraagt om een georganiseerde overheid. Gemeenten werken samen met partners als politie, Openbaar Ministerie en de Belastingdienst aan de aanpak van ondermijning. We worden voor de uitvoering ondersteund door het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Nederland. De kracht van samenwerking zit in het gezamenlijk delen en beoordelen van informatie. Vervolgens kijken we wie de beste bevoegdheden in handen heeft om in een specifieke situatie strafrechtelijk, bestuursrechtelijk en/of fiscaalrechtelijk op te treden. Meer dan voorheen zetten we ook bestuurlijke middelen in. Ook zoeken we naar middelen die elkaar aanvullen in de aanpak tegen ondermijning. We zetten bij de aanpak niet alleen juridische middelen in, maar bijvoorbeeld ook communicatiemiddelen om de bewustwording te vergroten. Hierbij gaat het zowel om bewustwording bij inwoners, als ook binnen onze eigen organisaties. Burgemeester, wethouders, raadsleden en ambtenaren hebben (vaak) direct contact met inwoners. Onder deze inwoners bevinden zich ook kwaadwillende personen die misbruik willen maken van de legale structuren in de samenleving. De gemeenten binnen IJsselstreek hebben in dit kader een weerbaarheidsscan uit laten voeren door het RIEC. Dit heeft voor iedere gemeente afzonderlijk een beeld opgeleverd van de mate waarin de organisatie weerbaar is tegen ondermijnende criminaliteit en aanbevelingen om de weerbaarheid te vergroten.

De focuspunten op het gebied van ondermijning:

- Drugscriminaliteit
- Zorgfraude
- Mensenhandel

We zien zowel overeenkomsten tussen de ondermijningsbeelden als verschillen. Binnen IJsselstreek zien we dat drugscriminaliteit, zorgfraude en mensenhandel bij de meeste gemeenten als onderwerp naar voren komen. Dit willen we samen aanpakken, maar ook aansluiten binnen de Stedendriehoek om de aanpak van ondermijning te versterken. Iedere gemeente beschikt overeen plan van aanpak ondermijning met concrete acties die aansluiten op het lokale ondermijningsbeeld en/of de resultaten uit de weerbaarheidsscan.

<u>Wat willen we bereiken?</u>

1. Tegengaan van ondermijnende criminaliteit door effectieve inzet van bestuurlijke, strafrechtelijke en/of fiscale instrumenten.
2. Een betere informatiepositie, zodat we zicht hebben op de aard en omvang van vormen van ondermijning binnen ons gebied.
3. Vergroten van de bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid als ook de maatschappelijke weerbaarheid.
4. Versterken van samenwerking tussen gemeenten en met partners.

Wat gaan we doen?

- We versterken de regionale samenwerking door intensiever en gestructureerder samen te werken binnen IJsselstreek en met andere gemeenten binnen de regio. Dit o.a. door het ondermijningsoverleg en in de toekomst via de regisseur ondermijning.
- De aanbevelingen uit de werkbaarheidsscan zetten we om naar acties, om zo de weerbaarheid van onze eigen organisatie te vergoten en te voorkomen dat we criminelen (onbedoeld) faciliteren met bijvoorbeeld het verlenen van een vergunning.
- We versterken de informatiepositie door interne en externe informatie, binnen de wettelijke mogelijkheden, bij elkaar te brengen, bijvoorbeeld door de informatie die binnenkomt via Meld Misdaad Anoniem te combineren met informatie van handhavers/boa's en collega's.
- Voor de aanpak van zorgfraude, werken we intensiever samen met het sociaal domein en de zorgregio. Zo krijgen we meer zicht op zorgfraude en kunnen we deze vorm van ondermijning beter aanpakken.
- We zetten actief onze communicatiemiddelen in, bijvoorbeeld door middel van een communicatiebericht na een integrale actie in het kader van ondermijning.
- We stellen een plan van aanpak op voor de aanpak van mensenhandel en sluiten aan bij de regionale werkwijze. Per gemeente komt er een coördinator mensenhandel.

Wat blijven we doen?

- We blijven investeren in het creëren van bewustzijn op verschillende niveaus, zowel bij de gemeente als bij inwoners, ondernemers en ketenpartners door middel van bewustwordingscampagnes, opleidingen en informatiebijeenkomsten.
- We willen criminele samenwerkingsverbanden verstoren en blijven integrale controles uitvoeren in samenwerking met onze partners (onder andere de politie, belastingdienst, het OM en inspectiediensten).
- Enkele gemeenten doen al mee met de projecten van de provincie Gelderland. Denk hierbij aan Ariadne (vakantieparken) en Theseus (industrieterreinen). Samen met deze partners maken we een gezamenlijk plan voor een interventie via de ondermijningstafel. Zutphen heeft alleen deelgenomen aan Theseus.
- De aanpak van hennepteelt vindt plaats onder de vlag van een regionaal convenant tussen gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, woningbouwcorporaties, uitkeringsinstanties en netbeheerders. Bij de aanpak van hennep komt de focus te liggen op mensen die dit faciliteren. Ontmantelen van hennepplantages blijft in de komende jaren prioriteit houden. En is ook gericht op preventie om plantages te voorkomen.
- We maken actief gebruik van de verschillende mogelijkheden van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Wet Bibob, Opiumwet en Algemene Plaatselijke Verordening) om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan door bestuurlijke maatregelen te nemen tegen drugscriminelen. Hierbij kan gedacht worden aan het sluiten van een drugspand en het opleggen van een last onder dwangsom op persoon aan een drugscrimineel.

Hoe meten we de resultaten?

De resultaten van onze inspanningen maken we zichtbaar met een aantal indicatoren. De indicatoren voorzien we van duiding:

- We geven per casus aan of er sprake is van mensenhandel, zorgfraude en/ of drugsproductie inclusief mogelijke economische criminaliteit;
- Aantal casussen informatieplein RIEC;
- Aantal casussen lokaal casus/signaaloverleg;
- Aantal integrale controles uitgevoerd;
- Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob):
    - Aantal Bibob casussen totaal;
    - Aantal Bibob casussen naar Landelijk Bureau Bibob;

- Waardebeslag (‘afgepakt’) door OM in eenheid Oost-Nederland; het geld dat het Openbaar Ministerie in Oost-Nederland heeft afgepakt van criminelen;
- Toepassing Wet Damocles; het sluiten van panden en woningen naar aanleiding van het aantreffen van een hennepkwekerij, drugslaboratorium of aangetroffen drugs in het algemeen in een pand of woning;
- De bestuurlijke aanpak van drugshandel door toepassing van bevoegdheden van de burgemeester (bijvoorbeeld een last onder dwangsom).
- Aantal meldingen ontvangen bij het meldpunt MMA en ons lokale meldpunt.

3.2. Zorg en Veiligheid

Verbinding zorg en veiligheid

Het Rijksbeleid heeft een omslag gemaakt van behandeling binnen psychiatrische klinieken naar ‘ambulantisering’ van de psychiatrische zorg door begeleiding in de eigen woonomgeving. Deze omslag heeft geleid tot een situatie waarin de psychiatrische zorg en de daarbij behorende overlastproblematiek niet meer binnen de muren van de kliniek blijft, maar zich ook manifesteert op straat.

Ook binnen de vier gemeenten in de IJsselstreek signaleren we dat we te maken hebben met een steeds grotere groep (kwetsbare) inwoners met een opeenstapeling van problemen op het vlak van zorg en veiligheid. Oorzaken en gevolgen lopen vaak door elkaar heen en zijn vaak complex en structureel. We zien steeds vaker een combinatie van psychische klachten, dementie, verstandelijke beperking, verslavingen en het ontbreken van een goed netwerk waardoor mensen onvoldoende in staat zijn om hun situatie zelf te veranderen. Deze inwoners kunnen mogelijk een risico of bedreiging vormen voor zichzelf of voor de omgeving. De problematiek is vaak omvangrijk, waardoor er veel partijen bij betrokken zijn, zowel vanuit het zorg- als het veiligheidsdomein.

Vanuit het oogpunt van veiligheid is het belangrijk dat deze veelal kwetsbare inwoners de juiste persoonsgerichte zorg en ondersteuning krijgen om overlast en/of strafbare feiten te voorkomen. Door grote wachtlijsten, personeelstekorten en een woningmarktcrisis is het van belang dat de zorg- en veiligheidspartners intensief, effectief en nauw met elkaar samenwerken en dit continue blijven verbeteren. Dit is belangrijk om de juiste zorg en ondersteuning te kunnen bieden. Onder zorg- en veiligheidspartners vallen onder andere, politie, woningbouwcorporaties, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties, sociale wijkteam, Veilig Thuis, en het Zorg- en veiligheidshuis.

Naast het reguliere overleg in de Driehoek, tussen het Openbaar Ministerie, politie en burgemeesters wordt twee keer per jaar een zogenaamde Vierhoek gehouden. De grootste lokale instellingen geestelijke gezondheidszorg/verslavingszorg (Tactus, Trajectum, GGNet en Leger des Heils) sluiten dan aan. Ook de Veiligheidskamer van het Zorg- en Veiligheidshuis is deelnemer aan dit overleg. Het doel hiervan is om op bestuurlijk niveau een betere afstemming zorg en veiligheid te creëren maar ook om te komen tot verbetering van de operationele samenwerking.

De focuspunten op het gebied van Zorg en Veiligheid:

- Personen met onbegrepen gedrag/verward gedrag
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Jeugdoverlast.
- Woonoverlast.

Ambities

1. Het versterken van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners. Dit door middel van het vroegtijdig delen van informatie tussen de partners en gezamenlijk inzetten op preventie binnen de focuspunten van zorg en veiligheid.

2. Het verder voorkomen en tegengaan van veiligheidsvraagstukken, veroorzaakt door kwetsbare inwoners. Dit door middel van lokale persoonsgerichte zorg en ondersteuning.

Wat gaan we doen?

- Complexe en meervoudige vraagstukken en problemen aanpakken die liggen op het snijvlak van het sociaal domein en openbare orde en veiligheid.
- Terugdringen van overlastgevend, onbegrepen- of crimineel gedrag door gezamenlijk in te zetten op preventieve acties met de verschillende domeinen en partners.
- Aansluiten bij regionale ontwikkelingen en initiatieven van samenwerkingspartners en gemeenten in de regio om jeugdoverlast, woonoverlast en onbegrepen gedrag aan te pakken.

Wat blijven we doen?

- We blijven politie, boa's, jongerenwerkers en het sociale wijkteam inzetten. Hierdoor kunnen we actualiteiten, zorgen en signalen verzamelen en deze oppakken en delen met de betrokken partners. Dit betreft signalen van bijvoorbeeld huiselijk geweld, onbegrepen gedrag, verslaving of maatschappelijk ongenoegen.
- Complexe casuïstiek bespreken met de zorg- en veiligheidspartners.
- Gezamenlijk persoonsgerichte zorg en ondersteuning bieden voor de kwetsbare inwoners. Denk hierbij aan personen met onbegrepen gedrag of slachtoffers van huiselijk geweld. De regisseurs zorg & veiligheid van de verschillende gemeenten zijn hierin belangrijke schakels.

Jeugd en Veiligheid

Het veroorzaken van overlastgevende activiteiten of criminele handelingen door jongeren kunnen een slechte invloed uitoefenen op het woongenot en het veiligheidsgevoel van de inwoners uit onze gemeenten. Jongeren met financiële problemen, een verstoorde thuissituatie, verslaving en/of schoolverzuim zijn mogelijk kwetsbaar en vatbaar voor overlastgevende activiteiten of criminele handelingen. Ook bij deze complexe of meervoudige problematiek rondom jongeren, is een persoonsgerichte aanpak samen met de zorg- en veiligheidspartners van groot belang. Hierbij staat het individu centraal in de zorg en ondersteuning, maar is er ook aandacht voor de omgeving: school, werk en/of thuissituatie. Daarnaast ligt de ambitie omtrent de jeugd ook op preventie.
Het voorkomen van jeugdcriminaliteit samen met onze partners. Dit door middel van meer preventieve interventies in de gezamenlijke aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. In deze aanpak speelt het voorkomen en tegengaan van alcohol- en middelen gebruik een belangrijke rol.

De focuspunten op het gebied van Jeugd en Veiligheid:

- Drankgebruik
- Middelen gebruik
- Gameverslaving
- Jeugdcriminaliteit
- Jeugdoverlast

Ambities

1. Het voorkomen en tegengaan van kwetsbare (risico)jongeren door meer toezicht op de jeugd.
2. Het versterken van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners omtrent jongeren.
3. Het voorkomen en tegengaan van (overmatig) alcoholgebruik en middelengebruik onder jongeren.
4. Het voorkomen en tegengaan van gameverslaving onder jongeren.

Wat gaan we doen?

- De aanpak van kwetsbare (risico)jongeren, jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit verder versterken en bespreken in de lokale zorg- en veiligheidsstructuur en het Zorg- en Veiligheidshuis.
- Inzetten op preventieve interventies rondom het alcohol- en middelengebruik onder de jeugd in samenwerking met jongerenwerk, Halt, onderwijsinstellingen, verslavingszorg en de horeca.
- De samenwerking met bureau Halt continueren en waar nodig intensiveren. In het kader van preventie geeft Halt voorlichtingen aan jongeren over thema's rondom alcohol, middelengebruik, gameverslaving en criminaliteit.
- Om de weerbaarheid nog meer te vergroten willen we de aankomende jaren in gaan zetten op online en offlinecommunicatie. Waarbij we doelgroepgericht gaan communiceren over de risico's die jongeren op dit vlak kunnen lopen.

Wat blijven we doen?

- Regelmatig en structureel overleggen met de zorg- en veiligheidspartners rondom de thema's van jeugd en veiligheid en complexe casuïstiek. Hierdoor wordt de samenwerking versterkt en weten de partners elkaar snel te vinden.
- We blijven op de hoogte van wat er speelt rondom de jongeren mede door de inzet van politie, boa's, jongerenwerkers en het sociale wijkteam. Hierdoor kunnen we actualiteiten, zorgen en signalen verzamelen uit de samenwerkingen en deze oppakken en delen met de betrokken partners. Dit betreft signalen van bijvoorbeeld kindermishandeling, verslaving of criminele handelingen.

Woonoverlast
Ambitie: het voorkomen en beperken van woonoverlast en daarmee criminaliteit voorkomen.

Het fenomeen woonoverlast gaat vaak samen met geluidsoverlast, gebruik van drank en drugs en de daarbij behorende overlast, bedreiging en (huiselijk) geweld. Een van de oorzaken van deze vorm van overlast is de groei van de extramurale zorg. Zeker aanhoudende overlast kan het woongenot en gevoel van veiligheid van bewoners ernstig bedreigen. De aanpak is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, woningcorporaties, politie en buurtbewoners.
Sinds 1 juli 2017 is de Wet aanpak woonoverlast van kracht. Met deze wet kan de burgemeester specifieke gedragsaanwijzingen geven aan overlastgevers in zowel huur- als koopwoningen.
Zutphen is bezig met een pilot om woonoverlast bij inwoners met alcohol- en drugsproblemen te verminderen en integraal aan te pakken. Deze bewoners zijn onvoldoende weerbaar tegen bezoekende gebruikers en dealers. Onderdeel van deze aanpak is dat inwoners er zelf voor kiezen om geholpen te worden en een contract met de politie af kunnen sluiten.

Maatschappelijk ongenoegen/onrust (sociale stabiliteit en polarisatie)
De publieke opinie is verdeeld. Dit draagt bij aan een toenemende polarisatie in de Nederlandse samenleving. Polarisatie bevordert wantrouwen. Terwijl vertrouwen juist belangrijk is voor het gevoel van veiligheid en voor het werken aan een gemeenschappelijke toekomst. Dat leidt niet alleen tot scherpere (politieke) debatten, maar ook tot meer demonstraties en tegendemonstraties, intimidaties en bedreigingen. Door de rol van sociale media kunnen polarisatie en maatschappelijk ongenoegen gevaarlijke vormen aannemen en samengaan met risico's op gewelddadige radicalisering.

In de voorgaande jaren was er aandacht voor islamitische radicalisering en jihadisme. Nieuwe vormen van extremisme zoals links-extremisme, rechts-extremisme en milieu-extremisme zijn in opkomst. Daarnaast kan geloof in complottheorieën binnen het radicale anti-overheidsprotest aanleiding geven tot extremistisch handelen. Het is van groot belang dat de gemeente samen met de ketenpartners inzet op het voorkomen/verkleinen van een kloof tussen verschillende bevolkingsgroepen. Weten wat er speelt in onze wijken en buurten is noodzakelijk.

Hoe meten we de resultaten?
We kijken naar de resultaten van het burgerpanel/veiligheidsmonitor. Tweejaarlijks wordt het burgerpanel (aantal personen) vragen gesteld over (on) veiligheidsgevoelens, verandering van veiligheid in de buurt en overlastgevende zaken in de woonomgeving. Zo wordt het percentage van mensen die overlast ervaren (subjectieve veiligheid) zichtbaar. We kijken naar het aantal incidenten op het gebied van sociale veiligheid in IJsselstreek. Deze worden door de politie bijgehouden in het politieregistratiesysteem (objectieve veiligheid).

Daarbij gaat het om:
• woonoverlast/ burengerucht/ relatieproblemen;
• overlast verwarde/ overspannen personen;
• overlast zwervers;
• drugs/ drankoverlast;
• overige overlast sociaal (overlast jeugd en overlast prostitutie);
• huisvredebreuk.

Hoe meten we de resultaten?
Jeugd en Veiligheid
We meten de resultaten aan de hand van de volgende indicatoren:

- het door het burgerpanel ervaren strafbaar gedrag/jeugdcriminaliteit van de jeugd in de buurt;
- de politiecijfers van aantal incidenten vandalisme/baldadigheid;
- de politiecijfers van het aantal incidenten overlast jeugd;
- het aantal aangehouden verdachte jongeren die bij het openbaar ministerie terecht komen, vermeld onder 'instroom jongeren 12jr – 17jr bij OM';
- het aantal aangehouden verdachte jongeren die bij het openbaar ministerie terecht komen, vermeld onder instroom jongeren 18jr – 23jr bij OM;
- de coördinator jeugd en veiligheid stelt plannen van aanpak risicojongeren;
- team Jeugd en team Veiligheid verzorgen preventiecampagnes VO-scholen in IJsselstreek;
- de politie, boa's en coördinator jeugd en veiligheid verzorgen de doorverwijzingen van jongeren naar Bureau Halt.

3.3. Digitale veiligheid

Digitale veiligheid en weerbaarheid ("cybercrime")
Digitale veiligheid omvat alle maatregelen gericht op het voorkomen van schade door verstoring, uitval of misbruik van digitale producten of diensten en, als er toch schade is ontstaan, het herstellen hiervan. De gemeente heeft een belangrijke rol om te voorkomen dat inwoners, bedrijven, voorzieningen én de gemeente zelf, slachtoffer worden van cyber gerelateerde zaken. De reikwijdte van de aanpak is met name gericht op de weerbaarheid van inwoners en bedrijven. Hierbij wordt ook de digitale weerbaarheid en veiligheid van de gemeentelijke organisatie intern geborgd en verder ontwikkeld.

De focuspunten op het gebied van digitale veiligheid en weerbaarheid:

- Digitale weerbaarheid: inwoners, bedrijven en instellingen bewust en weerbaar maken.
- Het bieden van handelingsperspectief en het ontwikkelen van een gerichte aanpak bij digitale veiligheid.

Hoewel de traditionele criminaliteit al jaren afneemt, nemen andere (minder zichtbare) vormen van criminaliteit toe. Digitale criminaliteit, in de volksmond ''cybercrime'' genoemd, is hier een voorbeeld van. De samenleving digitaliseert en het plegen van strafbare feiten met behulp van informatietechnologie (ICT) is een groeiend fenomeen. Hacking, phishing, cyberpesten, sexting en gedigitaliseerde criminaliteit zijn veelvoorkomende verschijnselen.

De gevolgen van digitale criminaliteit op slachtoffers kunnen groot zijn. Niet alleen in de zin van materiële schade en/of vermogensverlies, maar het schaadt ook het vertrouwen van slachtoffers in bekenden, bedrijven en (overheids-)instellingen waarvan bijvoorbeeld de naam misbruikt wordt bij oplichting. De veiligheid van inwoners, overheden en bedrijven in de digitale samenleving is niet altijd voldoende op orde. Veel inwoners en bedrijven zijn digitaal nog onvoldoende weerbaar en het bewustzijn van cyberdreigingen en beschermingsmaatregelen ontbreekt vaak. Bij digitale veiligheid hebben overheid, bedrijven en inwoners ook een eigen taak en verantwoordelijkheid.
Om te voorkomen dat bewoners en ondernemers in de gemeente slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, kunnen gemeenten preventiemaatregelen nemen en de lokale weerbaarheid van kwetsbare groepen versterken.

Wat willen we bereiken:
1. Dat de inwoners, ondernemers, instellingen en medewerkers weerbaarder zijn tegen digitale indringers.
2. Beter inzicht hebben op de aard en de omvang van digitale criminaliteit, om als het mogelijk is gerichte acties te ondernemen (gerichte voorlichting).
3. De aanpak van digitale criminaliteit en onveiligheid moet net zo normaal zijn als de aanpak van veel voorkomende criminaliteit, bijvoorbeeld woninginbraken.

Wat gaan we doen:
- Samen met de politie en andere veiligheidspartners de aard, omvang en trends van digitale criminaliteit in de gaten houden zodat we gerichte voorlichtings- en bewustwordingsacties kunnen ondernemen. Digitale criminaliteit houdt namelijk niet op bij de gemeentegrens.
- Kwetsbare groepen (blijven) informeren en voorlichten over veiligheidsrisico's rond digitalisering (bijvoorbeeld risico's van sexting, phishing).
- Inwoners stimuleren om melding of aangifte te doen.
- Landelijke en regionale ontwikkelingen en acties volgen en waar nodig inzetten. Hierbij is samenwerking erg belangrijk.

Wat blijven we doen:
- Nauw samenwerken met veiligheidspartner zoals bijvoorbeeld met het platvorm veilig ondernemen en de politie.
- We blijven voorlichting geven over digitale criminaliteit. Met als doel vergroten van de weerbaarheid en inzicht van de inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Door het inzetten van preventiecampagnes.

Hoe meten we de resultaten?
De resultaten van onze inspanningen maken we zichtbaar met een aantal indicatoren:
- Cijfers politie (aangiftes), waaronder horizontale fraude, identiteitsfraude, met online handel, fraude met betaalproducten, etc.
- Na twee jaar onderzoeken we onder bewoners, bedrijven en instellingen of de gemeente voldoende zichtbaar is op dit thema;
- Burgerpanel bevragen naar bewustwording en weerbaarheid;
- Aantal preventieve acties.

4. Rapportage, communicatie en financiën

4.1 Communicatie

Communicatie heeft als doel een bijdrage te leveren aan het verbeteren van het veiligheidsgevoel. Daarnaast heeft communicatie als doel het ondersteunen en waar mogelijk versterken van de veiligheidsaanpak. De communicatiestrategie bestaat uit twee pijlers, namelijk communiceren over maatregelen en resultaten. Belangrijk uitgangspunt hierbij is maatwerk, zodat alle inwoners van IJsselstreek worden bereikt.

Rapportage en communicatie over het IVP bestaat uit de volgende elementen:

- De voortgang van de uitvoering van het beleid wordt gemonitord in de reguliere beleidscyclusproducten.
- Jaarlijks wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitvoering van het IVP. Dit gebeurt met de bijstelling van het uitvoeringsplan dat het college vaststelt en ter kennisgeving aan de raad zal aanbieden.
- Per onderwerp vindt communicatie plaats als dat van belang is of bij wet verplicht.
- Jaarlijks bespreekt de driehoek IJsselstreek de stand van zaken. Daarin blikken politie, Openbaar Ministerie en gemeenten terug op het afgelopen jaar en kijken ze vooruit naar de programmering en uitvoering van het IVP.

4.2 Financiën

De financiering van het IVP IJsselstreek verloopt conform begrotingsprogramma's openbare orde en veiligheid van de vier gemeenten. Dit is inclusief de extra middelen die per gemeente structureel en incidenteel voor veiligheid beschikbaar zijn gesteld zoals bijv. voor ondermijning. Dit betekent dat het IVP geen gevolgen heeft voor de reeds afgesproken budgetten. Het voorgestelde IVP past ook binnen het budget van OM en politie. Deze geldstroom verloopt niet via de gemeente.

Bijlage 1:
Aan de hand van de cijfers (toe- of afname ten opzichte van de in de tabel genoemde aantallen) in de onderstaande tabel, rapporteert de burgemeester aan de gemeenteraad over de te behalen prestatie(s). Deze rapportage ziet er als volgt uit.

Veiligheid algemeen	**2023**	**Brummen**	**Lochem**	**Voorst**	**Zutphen**
Rapportcijfer 'veiligheid in de buurt'					
% bewoners dat zich veilig voelt					
Aantal incidenten (overlast)					
Aantal misdrijven					

Ondermijnende criminaliteit/ Georganiseerde criminaliteit	**2023**	**Brummen**	**Lochem**	**Voorst**	**Zutphen**
Aantal BIBOB-beoordelingen					
Aantal casussen (lokaal casusoverleg):					
Aantal casussen RIEC:					
Integrale controles:					
Waardebeslag €					
Hennepkwekerijen opgerold					
Sluitingen panden					
Bevoegdheden burgemeester drugshandel APV					
Meldingen MMA					

Sociale overlast 'percentage dat veel overlast ervaart' (via burgerpanel)	..	Brummen	Lochem	Voorst	Zutphen
Overlast in de woonomgeving	**2023**				
IJsselstreek (burgerpanel: gemiddelde van 5 indicatoren; overspannen/ verwarde personen, zwervers/ verslaafden/ woonoverlast, burengerucht, drank/drugsoverlast.)					
Woonoverlast Inzet Wet aanpak woonoverlast (gele kaart). Gedragsaanwijzing door de burgemeester.					
Misdrijven en incidenten in IJsselstreek (incident categorieën uit het politiesysteem)	**2023**				
Burengerucht (relatieproblemen)					
Personen met verward gedrag					
Overlast zwervers					
Drugs/drankoverlast					
Overige overlast sociaal					
Huisvredebreuk					
Totaal					

Jeugd en Veiligheid	2023	Brummen	Lochem	Voorst	Zutphen
Ervaren strafbaar gedrag/ jeugdcriminaliteit van de jeugd in de buurt	%				
Aantal incidenten vandalisme/baldadigheid					
Aantal incidenten overlast jeugd					
Instroom jongeren 12 – 17 jaar (OM)					
Aantal plan aanpak risicojongeren					
Preventiecampagnes VO-scholen in IJsselstreek					
Aantal doorverwijzingen naar Halt					

Gedigitaliseerde criminaliteit	2023	Brummen	Lochem	Voorst	Zutphen
Digitale criminaliteit totaal (fraude)					
Ervaren slachtofferschap burgerpanel	%				